Verslag

Groningen - 1 mei 2018

van het OV-CP Groningen op 24 april 2018 om 17:00 uur in het Provinciehuis Groningen

Aanwezig namens reizigers(-organisaties):

Fietsersbond	dhr. Leo Heijne
Groninger Studentenbond	dhr. Thomas Reindersma
Individuele reizigers	dhrn. Camille Kreemers en Pim Diekstra
OOG-Vereniging	dhrn. Hubert de Vos en Hans Froon
Vereniging ROVER	dhr. Menno Visser
Secretaris CP	dhr. Frank Aakster
Vice-voorzitter CP	dhr. Hans van der Veen
Voorzitter CP	dhr. Sjak Rijploeg en Vive
Aanwezig namens instanties:	
Arriva-Trein	mvr. Yvonne Dubben
OV-Bureau GD	dhrn. Gert Veringa, Jorn van der Scheer en Jorik Bouwmeester
Provincie Groningen	dhr. Herman Sinnema
QBuzz	dhrn. Michel v d Mark en Ed v d Zee
Afwezig:	
ANWB	dhr. Eric Neef
Gemeente Groningen	dhr. Menno Oedekerk
Groninger Studentenbond	dhr. Rico Tjepkema
Vereniging Kleine Dorpen Gron.	dhr. Rudi Slager
Zorgbelang Groningen	mvr. Arnolda Messchendorp
OV-Bureau GD	dhrn. Erwin Stoker en Hans Werne .

1. Opening door voorzitter dhr. van der Veen.
   Verhinderd zijn de leden Eric Neef en Rico Tjepkema; dhr. Veringa vervangt dhr. Erwin Stoker, dhr. van der Scheer vervangt dhr. Werner.

2. Mededelingen en actualiteiten:
   Dhr. Veringa / OVB:
   - Dhr. Wilko Mol treedt per 1 september in dienst als nieuwe directeur van het OVB.
   - Per 1 mei verwacht het OVB de offertes van vervoerders voor de nieuwe GD-concessie. Beoordeling vindt plaats in mei, eind juni komt het OVB met een voorstel tot gunning, start concessie is in december 2019.
   - Het DB heeft de jaarstukken over 2017 vastgesteld. Reizigersopbrengsten groeiden met 3%, reizigerskilometers met 8% (na correctie), thuiswonende (MBO-) studenten hadden daarin een flink aandeel.
   - De pilot met betalen per mobiele telefoon in het OV is voortijdig beëindigd i.v.m. technische problemen. Er worden nieuwe testprojecten gestart. De OV-chipkaart wordt niet voor 2023 vervangen.
   - Houdt rekening met stijgende tarieven per 1 januari: De kosten stijgen met 3,6% ipv de begrote 3%, en het lage BTW-tarief gaat van 6 naar 9%.

   Dhr. van der Mark / Qbuzz:

- De vakbonden organiseren komende week stakingen in het streek- en regionaal treinvervoer wegens onenigheid met werkgevers over CAO-afspraken i.v.m. werkdruk en loon. Er vinden nog gesprekken plaats, en werkgevers spannen een kort geding aan.
- QBuzz maakt een begin met 'cashless' op QLink 3 vanaf 1 juli. Na de zomer krijgen 80 bussen snelle -contactloze- PIN-apparatuur voor betalen met bankpas of creditcard, met t.z.t een apart besluit over afschaffen cash. De stadsbussen en QL12 in Emmen worden wel cashless. Dhr. Veringa vult aan: Ook de nachtbussen worden cashless (gereden met QLink3-mat) en tegelijk blijft het OVB de OV-chipkaart promoten.
  CP-discussie: Volgens DvhN-enquête wil 50% van de mensen toch met contant geld betalen; reizigers zullen toch aan cashless moeten wennen; toeristen kunnen betalen met PIN of creditcard; maar duitsers gebruiken amper PIN; OVB heeft over cashless op QLiners 314/315 geen klachten van Arriva gehoord. Bij Arriva worden papieren kaarten zeldzaam, nog enkele honderden papieren abo's.
  QBuzz belooft duidelijkheid over welke bus wel/niet cash of PIN heeft, i.i.g. worden alle QLinks en stadsbussen in Emmen cashless.
  CP zet invoering cashless op agenda CP's in juni

Dhr. vd Scheer:

- Neemt waar voor dhr. Oedekerk bij de agendapunten 6 t/m 9.

3. Spoorzaken regionaal:
   - Eemshavenlijn, dhr. Sinnema: De lijn is al op 27 maart in gebruik genomen met een openingsrit voor lokale genodigden. Tijdens Bloemenjaarmarkt in Groningen op 28 maart waren er al tientallen reizigers naar/van Borkum. Een uitnodiging en datum voor een officiële openingsrit met alle betrokken partijen, w.o. het CP volgt later nog.
     Mvr. Dubben / Arriva is blij met de start. Arriva en AG-Ems promoten de lijn samen: De actie loopt goed: er zijn al 500 voordelige combikaartjes verkocht.
     De secretaris wijst op de zijns inziens krappe overstap in de Eemshaven: Mvr. Dubben legt uit dat 7' haalbaar wordt geacht, omdat de verkeersleidingen van AG-Ems en Arriva AG er alles aan doen om trein en boot steeds goed op elkaar af te stemmen, in ieders belang. Zonodig kunnen in overleg met de provincie nog aanpassingen plaatsvinden. Arriva wil in de nieuwe concessie meer ritten naar de haven aanbieden, maar met de provincie en ProRail moet eerst overeenstemming worden bereikt over de veiligheid bij de spoorovergang in de provinciale weg bij het nieuwe station Roodeschool. Het CP verzoekt betrokken partijen deze frekwentie-verhoging wel z.s.m. mogelijk te maken. Mvr. Dubben zal het memo met vragen van Rover schriftelijk beantwoorden en via de secretaris aan de CP-leden sturen.
   - Spoorbrug Weener en HOV-bus Groningen-Leer: De Provincie Groningen en Niedersachsen hebben de afspraak omtrent de her-opening van de spoorbrug Weener in 2024 herbevestigd na geruchten over verder uit- of afstel.
     Arriva en Provincie ontwikkelen een HOV-bus-concept voor de tussengelegen periode. Arriva onderzoekt hoe de 'way-finding' voor dit traject beter kan en hoe dan het vervoer van fietsen en rolstoelen wordt gefaciliteerd. Ligfietsen en driewielers zijn te groot en kunnen niet worden vastgezet en mogen daarom i.v.m. de veiligheid niet mee in de bus.
   - Sneltrein Winschoten: I.v.m. de bodemgesteldheid rond Winschoten puzzelt de Provincie op sneltreinvarianten die elders harder rijden, tussen de stoppers door.
     De techniek om de spoorbodem te verdichten bestaat, maar kan een lange spoorstremming vereisen. Afweging is nodig. Afhankelijk van de te kiezen variant voor -doortrekking van- de sneltrein naar Bremen, zal ook aan Duitse zijde worden onderzocht of en waar bodemverbetering noodzakelijk is.
     De sneltreinvoorstellen worden door de provincie t.z.t. met het CP voorbesproken.

- Noordlink-voorstel wg Spoor Friesland: CP is zeer geïnteresseerd, zolang een nieuwe lijn niet ten koste gaat van het upgraden van de bestaande lijn. De provincie wil **bekijken** in hoeverre de voostellen voor Noord-Link interessant zijn.
  Het CP zet Noord-Link op de agenda van -een- volgend CP.
- Krantenbericht spoorlijn naar Zernike: De provincie heeft dit jaren geleden onderzocht i.h.k.v de Zuiderzeelijn-plannen, maar i.v.m hoge kosten gekozen voor de ontwikkeling van het QLink-concept.

4. Klantreacties:
   - Arriva-trein: Mvr. Dubben heeft het overzicht tevoren aangeleverd. Dhr. Heijne is tevreden met de bijgeleverde analyse.
   - QBuzz: Dhr. van der Mark zal voor volgend CP de klantreacties uitgebreider toelichten.
     Afgelopen maanden is de punctualiteit verminderd, nu vaker te vroeg dan te laat; Dhrn. Rijploeg en van der Veen noemen de dertiger lijnen als voorbeeld, die in de dal-uren tijd overhouden, nu ze niet meer via het Zuiderdiep kunnen rijden, omdat de gemeente Groningen het A-kerkhof heeft gesloten voor bussen.
     Qbuzz past waar nodig de rijtijden en rijtijdverdelingen aan. De dienstregeling loopt achter infra-ontwikkelingen in de stad aan, zoals de aanpak Ring Zuid.
     Dhr. van der Veen vraagt naar de rijtijdgevolgen van ‘bussen-over-west’ : Qbuzz en OVB verzamelen data en overleggen over de gevolgen. Er ontstaan files op onverwachte plekken. Afwachten wat er na komende zomer gebeurt.
   - Dhr. Diekstra veronderstelt dat chauffeurs anticiperen door ‘te vroeg vertrekken’ op verwachte vertragingen verder op de routes. Qbuzz onderstreept daarom de noodzaak realistische dienstregelingen te maken, maar ziet de marges kleiner worden. Intussen gaan calculerende reizigers dankzij b.v. reis-apps en DRIS op de haltes, later van huis, waardoor chauffeurs weinig ‘speling’ in hun passeertijden overhouden.
   - Dhr. Visser wijst op een klacht van Rover over elektrische bussen op QL1: Dhr.van der Mark legt uit dat kinderziektes, inregelproblemen en zware kou in december en maart tot uitval hebben geleid. Er ging aanvankelijk te veel energie naar de verwarming, waardoor de actieradius van de bussen te klein werd en onderweg te lang moest worden bijgeladen. ‘Elk voordeel van 100% elektrische bussen heeft dus z’n nadeel’.
   - Dhr. Veringa antwoordt dhr. Visser op diens vraag over de Hubtaxi, dat er 35 reacties waren tot nu toe, deels over gewenning, deels over hogere tarieven of informatie. Twintig serieuze klachten worden nader onderzocht. Schrijnende gevallen worden door het OVB waar mogelijk gecompenseerd, of met informatie verder geholpen. Sommige relaties van de Lijnbelbus blijken meer gebruikt te worden dan bij het OVB bekend was. Het OVB heeft ruimte om in voorkomende gevallen toch vaste ritten met 8-persoons busjes in te zetten, mogelijk rond Noordbroek en op lijn 44 Vries-Harkstede.
   - Jaaroverzicht OV-Loket: CP neemt dit voor kennisgeving aan.

5. GD-Dienstregeling:
   - Aanpassingen DR 2018 per 4 maart en 8 april: Dhr vd Scheer checkt of de aansluitingen lijn 42 – trein in Emmen daadwerkelijk per 8 april zijn aangepast, n.a.v. de vraag van dhr. Kreemers.
   - Proces DR 2019 en terugkoppeling CP-wg DR op 10 april: Dhr. vd Scheer meldt dat de voorstellen worden behandeld in het DB-OVB van 26 april, samen met het pré-Advies van de CP-wg Dienstregeling. Het OVB neemt dit pré-Advies mee in het formele inspraaktraject dat start na openbaarmaking van de concept-hoofdlijnen medio mei. Na de wg dienstregeling van 7 juni schrijft het CP het Advies 2019 voor het DB van juni, waarin de

hoofdlijnen definitief worden vastgesteld en waarna Qbuzz met de uitwerking kan starten. OVB en QBuzz hebben ook rekening gehouden met voorstellen van chauffeurs.

- Het OVB trekt in 2019 1mlj. euro extra uit voor het opvangen van grotere aantallen reizigers en gevolgen van infra-structurele werken. De uitkomst van de aanbesteding geeft meer duidelijkheid over de beschikbare budgetruimte in de komende jaren.
- Pré-advies CP aan DB:
  Dhr. Diekstra vat voor de overige leden enkele adviezen van de wg dienstregeling aan het DB samen. Zo adviseert het CP dit jaar geen ad-hoc aanpassingen te plegen in Groningen zuid -en noord- maar deze zoveel mogelijk samen te brengen in een logisch geïntegreerd plan voor de dienstregeling 2020. Dhr. Rijploeg wijst op de stage-onderzoeken lijn 9 en Groningen-zuid, het upgraden i.p.v. afbouwen van lijn 8, het oplossen van knelpunt Van KetwichVerschuurbrug tot OV-knooppunt etc. Het OVB legt uit dat enkele maatregelen al dit jaar wenselijk zijn (koppeling streek aan stad naar MZ, lijn 15 via Ring West) maar dat een door het CP- gewenste integrale(re) lijnennet-herziening in de maak is voor volgende jaren. Andere dringende aanbeveling van het CP is om relatief veelgebruikte ex-Lijnbelbus-ritten alsnog te vervangen door vaste ritten met 8-persoons busjes.

6. Panteia-rapport HOV-Groningen: Dhr. vd Scheer vat samen: investeren in HOV is succesvol, advies is de lijn van een hoog ambitieniveau onveranderd door te trekken, en als bouwsteen te gebruiken voor de (H)OV-visie-discussie met de Raad in juni.
   Niet-OV-gebruikers tonen zich negatief over het OV, maar nieuwe gebruikers zijn verrast over de kwaliteit. Er is dus potentie voor groei in het OV.
   Het OVB kan wellicht nog per doelgroep naar de uitkomsten kijken.
   Dhr. Rijploeg merkt op dat de gemeente na 3 september sterk is afgeweken van het advies om HOV ambitieus door te ontwikkelen. Het Binnenstadsbeleid mbt OV is niet in het rapport verwerkt. Het OVB leest in het rapport juist een trigger om HOV door te ontwikkelen, maar er is niet vooruitgekeken naar mogelijke gevolgen van het opheffen van de haltes Grote Markt. De sluiting van de haltes op het Aa-kerkhof laat een lichte daling van het aantal reizigers zien, maar betreft in het onderzoek een relatief korte periode. De betrokken lijnen blijven achter bij de groei elders. De komst van lijn 15 op de Westerhaven heeft echter een nieuwe reizigersmarkt aangeboord, die de zichtbaarheid van achteruitgang van andere lijnen vertroebelt. Voor het vaststellen van de *effecten van 'bussen over west*' is dus langer en uitgebreider onderzoek nodig, met name ook naar rijtijden. *Duidelijk is nu al dat structureel minuten rijtijd extra nodig zijn op de betrokken lijnen.*
   Op de vraag van het CP of de gemeente al bijdraagt in de extra kosten en schade van Qbuzz en het OVB is het antwoord, ja, mogelijk gaat 't om meerdere tonnen euro's per jaar. Over dit dossier wordt met de gemeente overlegd.
   In het Oosterpark is de OV-waardering gedaald na het opheffen van lijn 4, maar enigszins hersteld na het omleiden van frekwente streeklijnen via de Zaagmuldersweg.
   Dhr. Veringa ziet dat OV-groei leidt tot tevreden reizigers, maar verwacht wel klachten nu deze soms 'als haringen in een ton' moeten worden vervoerd;

7. Binnenstadsbeleid:
   - "Bussen-om-de-west": Het CP is benieuwd naar alle exploitatiegevolgen, effect op reizigersaantallen en de extra-DRU-vergoeding door de gemeente. De secretaris zal de brief opvragen voor het CP, die de gemeente hierover aan de Raadscommissie heeft gestuurd.
   - "Bussen om de oost": Een delegatie van het CP koppelt terug van overleg over 'bussen-om-de-oost': Het Zuiderdiep blijkt inmiddels minder reizigers te trekken dan verwacht door het omleiden van de dertiger lijnen. Zoiets kan ook bij 'bussen-om-de-oost' gaan spelen. Projectleider Herman Lubbers is bereid om de plannen in het CP van juni te komen

toelichten, op de dag voorafgaand aan de Raadsbehandeling. Dhr. Rijploeg meldt dat vooral het ontwerp van een veilige en aantrekkelijke centrumhalte aan de stadszijde van de Diepenring bij de Sint-Jansbrug hoofdbrekens oplevert. Halterende bussen en instappende reizigers moeten kunnen worden gepasseerd door (vracht-)auto's, andere bussen en door fietsers, terwijl bomen en kademuren in acht moeten worden genomen, evenals de uitgang van de provinciale parkeergarage. Er is slechts ruimte bij de Sint-Jansstraat voor één halterende bus tegelijk; komen er meer bussen tegelijk -hetgeen zeer vaak voorkomt- dan **zou de halte 50m ten noorden van de parkeergarage-ingang moeten komen te liggen, op een sociaal onveiliger en onwenselijke plek, 'uit het zich van de Grote Markt'**.
'*Doseren van bussen dmv de verkeerslichten bij de Maagdenbrug', zou bussen oneigenlijk oponthoud bezorgen, en de QLink-dienstregeling en aansluitingen op het Hoofdstation ondergeschikt maken aan de haltesituatie Sint-Jansbrug*. De gemeente beschikt ook niet over betrouwbare ramingen van de auto-intensiteit in de toekomst, als ook de Forum-garage open is. Ook de **elkaar** meermalen kruisende fiets- en busstromen zijn gevaar- en vertragingsbronnen op de **Diepenringroute**.
Het CP vindt dat fietsers in ieder geval achter de instappende reizigers langs geleid moeten worden, maar waarschuwt dat hier ook goed moet worden gelet op de veiligheid voor slechtzienden. De drie kruispunten bij de bruggen en de nieuwe Katten-brug worden kritisch. De gemeente denkt mee, maar de ruimte is gewoonweg -te- beperkt.
Het CP heeft dit knelpunt evenwel voorspeld in haar eerste reactie op de Binnenstadsplannen van voorjaar 2015.
Ook het OVB uit steeds zorgen in het overleg met de gemeente: *Bussen moeten elkaar bij de halte kunnen passeren en goed kunnen doorstromen.*
Vanuit het CP is de conclusie dat dan òfwel de ruimte en infra t.b.v. het OV moet worden opgerekt, òfwel, buslijnen over de Grote Markt moeten blijven rijden, het is van tweeën één, je doet het goed, of je doet 't niet (advies CP..).
Dhr. van der Veen vat samen dat het CP het belangrijk vindt dat de Raad de kosten en gevolgen van 'bussen-over-west- kan, en gaat meewegen in de besluitvorming over 'bussen-over-oost'
Dhr. Veringa beaamt: 'Het OVB zit bovenop de kosten', dit gaat zeker mee naar de gemeente(Raad), want de exploitatie moet wel kosten- (en -kwaliteit)neutraal blijven, ivm de lange termijn begroting van het OVB. Desgevraagd wordt vermeld dat de fietsoversteek Eikenlaan Qbuzz vorig jaar plm 1000 euro per dag heeft gekost. Ook deze maatregel was de gemeente door alle ter zake kundigen ontraden. Ook bussen door 30km/u zones laten rijden is nadelig voor de doorstroming (+kosten). CP vraagt naar de prioriteit in de probleemoplossing Sint-Jansbrug: Welke categorie moet inleveren? Minder auto'? Minder fietsen of minder bussen? CP-leden zijn voor alle vragen, twijfels en ideeën uitgenodigd voor het Binnenstadscafé 'Bussen om de oost' op 7 mei van 16-21u.

- Oosterhamrikzone:
  In maart heeft het CP middels een brief haar visie en adviezen kenbaar gemaakt aan de Raadscommissie. Een CP-persbericht heeft helaas weinig aandacht getrokken. Onze inspraak is opgenomen in de procedure van de gemeente.
- Desgevraagd zegt 't OVB te verwachten dat de rijtijd en doorstroming verslechteren op het voorkeursalternatief van de gemeente via het Wielewaalplein. De bus heeft, net als op het huidige tracé snelheid en onbelemmerde doorstroming nodig om de reistijd tussen Lewenborg en Beijum naar het Hoofdstation en Roden/Leek binnen de vereiste dienstregeling te houden. Een 30km/h zône op het Wielewaalplein past daar niet in. Het is een lange termijnplan, de gemeente luistert naar opmerkingen van OVB en andere partijen. Het CP vindt sowieso de verhoging van de brug over het Oosterhamrikkanaal een dringender zaak dan de verplaatsing van het prima functionerende Oosterhamriktracé. Het

OVB wil veranderingen hier i.i.g. uitstellen tot na gereedkomen van de Ring Zuid en de Spoorzône. Geld heeft de gemeente nog niet voor het hele plan. Ook provincie Groningen heeft bezwaren tegen de aantasting van de OV-kwaliteit op deze route. Wordt vervolgd.

8. OV-visie Stad Groningen en “Let’s Gro”:
   Dhr vd Veen stelt voor dat het CP een visie gaat opstellen voor de ‘Let’s Gro’-discussie. CP-leden met belangstelling worden uitgenodigd hier aan mee te werken. Dhr vd Veen zorgt voor coördinatie. Voor ondersteuning, en eventueel gewenste data mag het CP aankloppen bij het OVB.

9. Het verslag van het CP-Groningen van 20 februari wordt vastgesteld.

Rondvraag:

- Dhr. de Vos: Is de omroepstem veranderd? Dhr. vd Mark vertelt dat Qbuzz alle haltenamen opnieuw heeft laten inspreken door een medewerker van RTV-Noord. Ook het belsignaal is veranderd. Qbuzz let ook op de acoustiek van diverse bustypen. Dhr de Vos waarschuwt dat het volume van de omroep omhoog moet als de airco aanstaat. Qbuzz noteert deze opmerking.
- Dhr de Vos merkt op dat bij gebruik van DalvoordeelNoordNederland, een overstap van bus op regiotrein goedkoper is dan een overstap van regiotrein op bus.
  Hij heeft ook NS-Voordeelurenkorting, en daardoor raakt zijn chipkaart mogelijk in de war.
  De chipkaart kent zowel landelijke als regionale productprioriteiten in de software.
  Qbuzz zoekt het prijsverschil bus-trein / trein-bus bij DVNN uit.
- Dhr. vd Scheer zegt dat lijn 42 nu gewijzigd moet zijn, maar checkt dit alsnog.
- Qbuzz kijkt op verzoek van Dhr Diekstra of er een infoblad over lijn 44 kan worden opgehangen in QLink 5.
- Het OVB stuurt een rapportage nachtbussen naar dhr. Diekstra.

Sluiting vergadering (18:45u)

==========